

AT ARBEJDE MED IKKE- KLASSISKE BIBLIOTEKAROPGAVER PÅ ET UNIVERSITETSBIBLIOTEK

Når agents of cultural change er
på spil på biblioteket

V. Johanne Rübner Hansen og Karoline Liv Vildlyng
// informationsspecialister, AUL Arts Aarhus

DET KGL.
BIBLIOTEK

Indhold

- Hvem er vi? Kort præsentation af os
- Data management på biblioteket
- Digitale metoder på biblioteket
- Kontaktbibliotekarere, kolleger og god kommunikation
- Fælles Q&A

Hvem er vi?

Karoline Liv Vildlyng

- Arbejder bl.a. med digitale metoder og undervisning, kontaktbibliotekar for Filosofi og Idehistorie på AU
- Cand.mag. i moderne kultur og kulturformidling
- Ansat på AUL under KB i Aarhus siden december 2021

Johanne Rübner Hansen

- Arbejder bl.a. med at vejlede og undervise i data management, kontaktbibliotekar for Lingvistik og Cognitive Science
- Cand.soc. i flygtningestudier & udviklingsstudier
- Ansat på AUL under KB i Aarhus siden april 2022

Hvad tænker du

... Når du hører 'data management'?

Diskuter med naboen

At omfavne et nyere - politisk bestemt - fagfelt på et forskningsbibliotek

Forskningsbibliotekerne er en central medspiller i udviklingen og implementeringen af Open Science - herunder **data management** og **FAIR** principperne.

Vi har kompetencerne til at **understøtte** forskere i hele forskningsprocessen, fra indsamlingen af data til publicering og genbrug.

På den måde kan vi hjælpe forskerne med at udvikle forskningsdata der åbner op for samarbejde, er reproducerbart og gennemsigtig og dermed har større virkning i samfundet.

Kilde: LIBER (2018): Open Science Roadmap

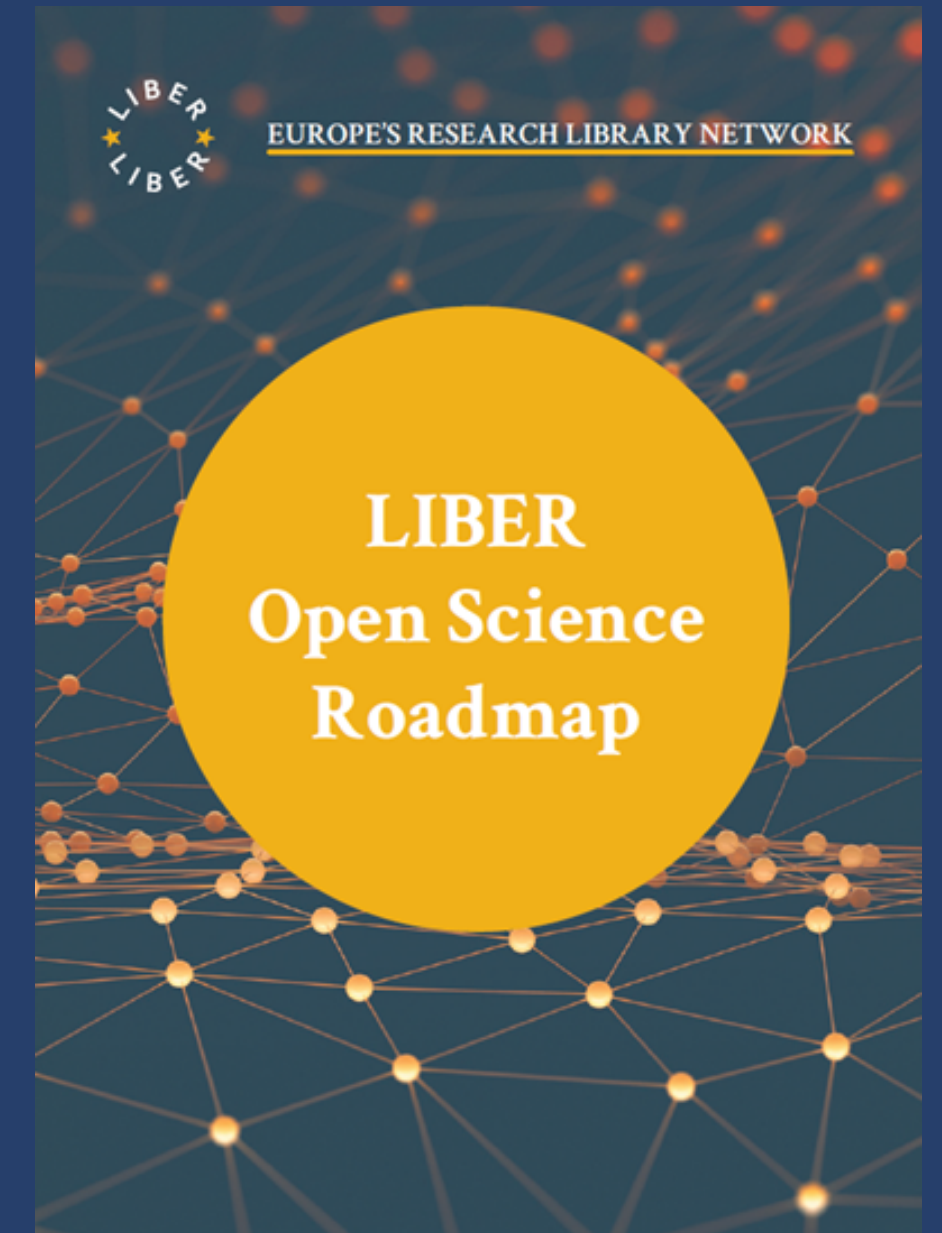
Agents of Change

Implementeringen kommer dog ikke af sig selv

- Kræver en forandringsvillighed internt på bibliotekerne
- Kræver at vi arbejder aktivt på at ændre forskernes indstilling til hvad forskningsdata er og hvor åbent det kan gøres
- Kræver samarbejde og vidensdeling internt og på tværs

LIBER omtaler i deres Open Science Roadmap (2018) at forskningsbibliotekerne skal agere *Agents of Change*.

Min kerneopgave er at agere *Agent of Change* ift. implementering og udvikling både eksternt på AU Arts og internt på AU Library Arts.

Kilde: LIBER (2018): Open Science Roadmap

Udvikling og implementering af data management på AU Arts

I min kapacitet som "data steward" på AUL og som AUL's repræsentant i *Arts Research Data Management Storage*-udvalg, skaber jeg udvikling på AU Arts ved at:

- Advokere for data management og FAIR, gennem undervisning og vejledning af forskere og studerende, for at skabe en fælles forståelse af udviklingen
- Understøtte og informere om de nationale, KB og AU's politikker for data management og FAIR
- Informere om de services vi som bibliotek tilbyder, der kan understøtte en god data management praksis

Data management på AUL Arts

Fra mig til mine kollegaer

- Opkvalificering af kollegaer indenfor data management og FAIR
- Løbende inputs til personalemøder om fagrelevante aktiviteter og viden

Fra mine kollegaer til mig

- Individuelle møder med kollegaer
- Inklusion i driftsopgaver
- Sidemandsoplæring

På tværs af Det Kgl. Bibliotek

- KB Netværk (AUL, KUB, RUB)
- AU Library Netværk

Intern vidensdeling skaber fælles forståelse

... Og den fælles forståelse er grobunden for lokal udvikling og implementering af data management og FAIR

Fordele ved vidensdeling i denne proces:

- Vi afmystificerer hvilken rolle data management har for forskere på AU Arts
- Vi kender hinandens fagligheder og kerneopgaver → Gør det lettere at trække på hinanden senere
- Kan understøtte hinandens arbejde → Mine kollegaer kan formidle mine services på AU Arts' afdelinger
- Giver stort indblik i hvad biblioteksverden går ud på → Kan løfte driftsopgaver ved behov

**Og jo, det er tidskrævende, men har stor værdi
i udviklingen og implementeringen af Open Science**

Hvad tænker du

... når du hører 'digitale metoder'?

Diskuter med naboen

Digitale metoder - når nye medarbejdere varetager nye opgaver

Digitale metoder er et 'nyt' arbejdsområde for FFU-bibliotekerne - eller er det?

Som informationsspecialist er en af mine opgaver at sørge for at stille information til rådighed - men hvad der udgør information er til stadig forhandling. Det er dét krydsfelt jeg bl.a. arbejder i.

Dannede studerende <-> digitalt dannede studerende

En af mine kerneopgaver er at **være med til at udvikle og drive AUL Arts' arbejde i forhold til at undervise i og vejlede BA- og KA-studerende på vejen til *digital literacy*** (digitale metoder, dataetik, text og data mining, AI, data -indsamling, -analyse og -visualisering)

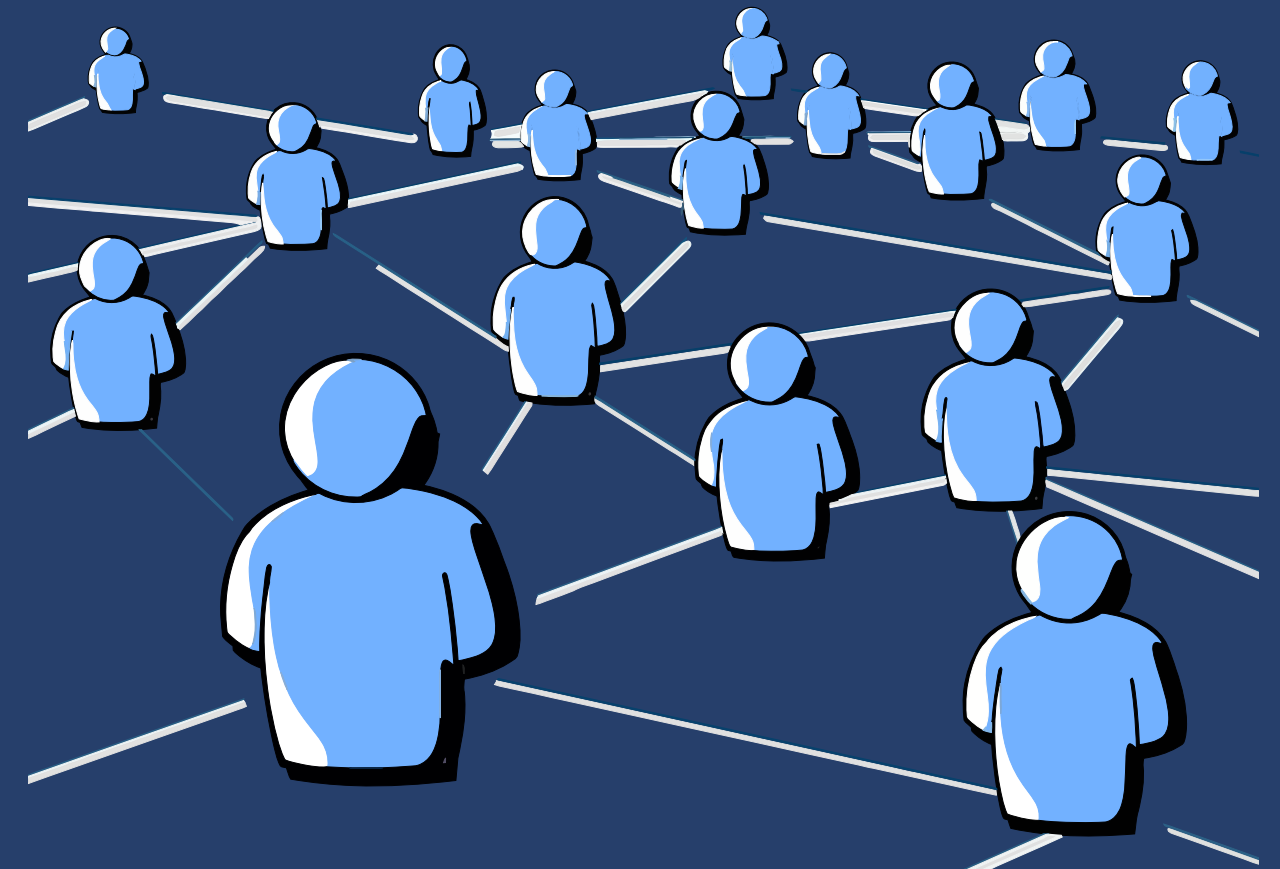
Digitale metoder - vigtigheden af *trail blazing*

"Digitale metoder er et 'nyt' arbejdsområde for bibliotekerne..." Men der har været kræfter igang inden jeg blev ansat fx min kollega Max Odsbjerg Pedersen

At blive inkluderet i en eksisterende udviklingsproces har været guld værd for min onboarding!

- Inkludering i møder
- Samarbejde om undervisning
- Introduktion til netværk og kolleger i andre afdelinger

Der har været etableret viden, arbejdskultur og netværk blandt kolleger og eksterne parter. *Trail blazing* af kolleger har gjort mit arbejde som *agent of cultural change* mere dynamisk og arbejdet kan udføres mere effektivt

Digitale metoder - hvem gør hvad?

... Ikke mindst med universiteterne og forskningscentrene der er langt fremme! En central opgave når vi arbejder med ikke-bibliotekarfaglige opgaver i FFU-biblioteket, er forventningsafstemning med eksterne parter på universiteter og forskningscentre

Hvad gør vi og hvad gør I?

Nye arbejdsområder kræver nye arbejdsdelinger - eller re-verbalisering af eksisterende til nye medarbejdere

Så - hvad gør vi?

For os på AUL Arts er digitale metoder i høj grad et spørgsmål om:

Hvilke data og materialer har vi på KB i vores samlinger og hvordan kan de studerende arbejde med dem digitalt?

Digitale metoder er vigtige - men hvordan?

Digitale metoder er altså en udfordrende og givende arbejdsopgave for biblioteket, for ledere, medarbejdere og de studerende!

Centrale spørgsmål i vores arbejde har været:

Hvordan imødegår vi - som informationsspecialister og bibliotekarer - det stigende behov for undervisning i og formidling af online og digitale informationsressourcer, herunder digitale metoder?

Hvordan kan vi sikre at vores bibliotekskurser i digitale metoder tiltrækker så mangfoldige grupper af studerende som muligt?

Digitale metoder - vigtigt, men hvordan?

Vores svar på de spørgsmål er, at vi på AUL Arts udbyder:

- Workshops (Voyant, data mining, text mining kodning i R)
- 'Lektiecafe' eller Hacky Hours
- Vejledning til studerende og ansatte
- Vi servicerer BA- og KA-studerende

Nøgleordene er for vores arbejde er at der skal være en stor grad af **tilgængelighed**, **digital inklusion** og at plads til **eksperimenter**

Det er en arbejdsdeling der skabes i overensstemmelse mellem behov og ydelser - vi tager afsæt i lokale behov, men arbejder inden for en overordnet ramme der har været afklaret og i dialog af flere omgange

AFKOD KUNSTEN
digitale metoder til digitale kunstsamlinger

AU Library præsenterer
Strik & Kod-workshop
Kan du strikke? Så kan du også kode
kom og lær at bruge din computer til at
overskue store tekstmængder

Workshops i efteråret 2022:
15 september 12-15 i Emdrup, København
22 september 13-16 på AUL i Nobelparken, Aarhus
10 november 13-16 på AUL i Nobelparken, Aarhus
17 november 12-15 i Emdrup, København

Tilmeld dig her!

Vi arbejder med onboarding af nye studerende gennem inklusions- og fastholdelsesinitiativer via fx undervisning der gør noget vigtigt (digitale metoder) vedkommende (gennem kunst og strik)

Digitale metoder - udfordringer og gevinster

Udfordringer

- Nye arbejdsopgaver og initiativer kræver en høj grad af lavpraktisk koordinering
- Når nye arbejdsopgaver varetages af nye medarbejdere skal der forventningsafstemmes og informeres på kryds og tværs - igen og igen
- Det kan kræve meget af kolleger og ledelse

Gevinster

- Enorm arbejdsglæde - det er spændende at være med til noget nyt!
- Mulighed for at fortsætte med at positionere biblioteket inden for et fremadstormende og essentielt fagligt felt
- Være med til fortsat at løfte en opgave det er samfundsrelevant (digital dannelse) og samtidig relevant for biblioteket (som vidensorganisation)

Kontaktbibliotekarer, kolleger og god kommunikation

Fælles for os er, at vi ser en kæmpe værdi i at have kollegaer der formidler vores services til de faglige miljøer.

Til det har vi på AUL **kontaktbibliotekarer** - de bygger bro mellem biblioteket og fagmiljøet på universitetet

- Vi klæder dem på med viden
- De har en tillid til den faglige opgave vi har, selvom de ikke nødvendigvis kender alle aspekter af den

Kontaktbibliotekarer, kolleger og god kommunikation

En anden essentiel del af onboarding af medarbejdere der løfter ikke-klassiske bibliotekaropgaver på biblioteket, er alle vores mange kolleger med stor erfaring og overblik over bibliotekslandskabet

Bibliotekssektoren er en erfaringsrig sektor med mange medarbejdere der er kulturbærere i organisationen og derved i stand til at agere bindeled mellem nye og ikke-nye medarbejdere

De kan agere som nøglemedarbejdere og kan bygge bro - mellem nye kolleger og til interne og eksterne parter:

- **Vejvis** - henvis og skab dialog
- **Vejled** - fagligt og kollegialt
- **Vækste** - facilitere netværk og kontakter

Kontaktbibliotekarer, kolleger og god kommunikation

Et eksempel på en nøglemedarbejder der kan de tre V'er hos os er **Jette** der er kontaktbibliotekar

Ikke en erfaringsramt < men erfaringsrig kollega

Nøglemedarbejdere kan åbne døre og videndele, de kan initiere relationsarbejde og etablere netværk mellem biblioteksansatte kolleger og universitetsansatte forskere qua stor erfaring, store netværk og stor viden

Videndeling via nøglemedarbejdere som fx Jette kan ske gennem sidemandsoplæring eller i uformaliserede mentorordninger

Kontaktbibliotekarer, kolleger og god kommunikation

Kommunikation og formidling er altså essentiel når medarbejdere skal arbejde med ikke-bibliotekarfaglige opgaver på bibliotekerne

Derfor skal vi benytte, men også udbygge den etablerede infrastruktur der findes til ekstern kommunikation og kollegial videndeling fx gennem:

- Nyhedsbreve til ansatte på institutterne
- 'Cookies' - informative frokostmøder i fagmiljøerne
- Dialogmøder hvor der indgås aftaler med institutledelsen
- Faglige frokostmøder internt på biblioteket

Tak for at lytte!

